

JOSEP MARIA MAS I SOLENCH

Parlar d'en Josep M Mas i Solench és parlar del president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics restablerta però sobretot és parlar d'un amic.

El vaig conèixer a la comissió de dret lingüístic del col·legi d'Advocats de Barcelona treballant per a la tasca, encara per fer, de normalitzar la nostra llengua a l'àmbit de la justícia i el Dret. Llavors encara hi havia en Josep Lluís Sagarra Sacarini que tots enyorem.

En Mas era un ciutadà de Catalunya, entenent com a ciutadà la persona que se sentia un membre actiu de la nostra comunitat nacional, que creia fermament en el deure que tot ciutadà té d'intervenir en la construcció del nostre present i treballar pel nostre futur col·lectiu. Creia que l'home no ho és sense aquesta dimensió d'ésser social actiu i per això en Mas va dedicar bona part de la seva vida a treballar pel país.

Al nostre poble com a d'altres sempre hi ha persones que parlen més que fan. Sort en tenim de ciutadans i ciutadanes com en Mas Solench que s'han lliurat a treballar per al país. És gràcies a aquest ciutadans, no anònims,

però sense afany de notorietat com en Mas que el nostre país avança, i ha superat els moments més desesperançadors. Aquesta necessitat la va remarcar el President Lluís Companys el 1939, en un moment que era difícil tenir esperança, en adreçant-se als estudiants catalans que estaven a una residència de Montpeller: **“Els va dir “Per a lluitar per altres ideals nobles hi ha molta gent. Però Catalunya només ens té a nosaltres i ara ens necessita més que mai.”** Aquesta crida del nostre President va ser per a Mas una norma de conducta en la seva vida, va ser el seu carnet de ciutadania.

Josep Mas em recorda a un altre ciutadà insigne d'aquest país, tant actiu, tant modest i tant necessari per a tots com va ser en Rafael Tasis. Aquest país si és i manté la seva personalitat i avança de cara al món i el futur, és per a homes i dones com ells.

En Mas era un home d'una constància i tossuderia incansable que arrossegava als qui l'envoltaven. Entre aquestes iniciatives li hem d'agrair la de la restauració de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics. La va proposar perquè creia en el paper fonamental del dret en la configuració de la nostra nació, en un moment decisiu en que s'obria de nou un procés de codificació, després dels

llargs anys d'ofegament en poder disposar d'un Parlament que en pogués legislar adequant-lo a cada moment.

El novembre de 1994 va convocar a en Joaquim Faus Pascuchi, Ramon Pou Serradell, Apelles Carod Rovira, Marià Capella, Josep IluísLópez Tena, Jordi Oliveras, i jo mateix. Després s'hi afegiren una vintena de socis entre els que hi havia ja en aquell moment el senyor Yago de Balanzó que avui ha intervingut en aquest acte. Ens va proposar reemprendre les activitats d'aquesta societat, creada en els moments de clandestinitat franquista de l'Institut d'Estudis Catalans.

Ell, no en podia ser altre, va assumir la presidència dirigint les activitats que s'han fet en aquests primers deu anys. D'ell va sortir la proposta de fer les revistes de dret Històric i de Dret Privat per tal de cobrir el buit de revistes científiques en català en aquest àmbit. La primera per difondre els estudis sobre la història del nostre dret i la segona acostar el nostre dret als professionals i promoure la doctrina sobre el dret privat català, en aquest moment de codificació, feta en català.

Cal que recordem també que ell va projectar i dirigir una obra ingent com és el Diccionari Jurídic Català, primer

des de la Fundació Callís de la que ell era el director d'activitats, i després amb la participació de l'Institut d'Estudis Catalans a través de la nostra Societat. Emprendre un diccionari que a més de definicions dels termes hi ha jurisprudència i bibliografia, i que tindrà tres volums, és una mostra de la seva empenta i capacitat i del seu objectiu constant de treballar pel nostre dret i la nostra llengua.

Cal dir que des del primer dia fins el darrer moment de la seva vida va posar tots els esforços en tirar endavant la nostra societat. El dia abans de la seva mort encara parlarem de la societat i de la necessitat de veure'ns al cap d'uns dies quan baixés a Barcelona. Una de les aportacions que va fer a la Societat, a l'hora de gestionar tot el procés d'edició de les revistes i el diccionari, va ser la seva experiència professional d'anys en el món editorial, ja que els altres membres de Junta no en teníem cap.

Quina sort vàrem tenir de que en fos el president. Ell com a home d'una modèstia franciscana sabia estar però a l'alçada del seu càrrec, i això no treia que estigués per tot i fes tots els papers de l'auca. Feia de tot i sabia de tot. Ell també suplia sovint les mancances de dedicació que

teníem la resta de membres de la junta per la nostra feina tant absorbent com és la d'advocats i notaris.

Normalment ens reuníem la junta executiva al despatx d'en Xavier Genover. En ser-hi en Mas en Xavier i jo deia: "Bé podem començar ja que som majoria". Cal dir en honor a la veritat, que sort en teníem d'ell, que quan calia era la majoria.

Quan ens trobàvem per parlar d'assumptes de la Societat, sempre feia algun comentari sobre l'estat de les coses del nostre país. Com a ciutadà estava amoïnat de com costava la normalització política i cultural del nostre poble i dels embats que hem de suportar. Es dolia de la poca convicció nacional i alçada política que sovint tenen els nostres dirigents polítics.

Aquests comentaris i aquestes converses sempre els feia amb aquell a ironia i un punt de sornegueria que el caracteritzava i el feia entranyable.

És diu que una persona no mor mentre estigui en la nostra memòria, doncs en Josep M Mas i Solench no morirà perquè el seu nom quedarà per sempre lligat a

aquesta Societat i a les revistes que ells va fundar. Amic
Mas sempre seràs amb nosaltres.

Josep Cruanyes i Tor.
President de la SCEJ.